

Til kontrollutvalget i Vega kommune

Sandnessjøen 28.02.2025

Saksbehandler:
Sekretariatsleder
Tobias Langseth

SAK 02/2025: PROSJEKTUTVIKLING [UTENFORSKAP]

Innledning og bakgrunn

Kommunestyret sluttet seg 19. desember til kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll etter bestemmelsene i kommuneloven §§ 23-3 og 23-4. Ett av de prioriterte prosjektene har «Utenforskap og psykisk helse» som tema. Jf. appendiks 1.

I forbindelse med kontrollutvalgets sluttbehandling av planverket [sak 07/2024, møte 14.06.2024] ble følgende nevnt som eksempler på innretning av et mulig fremtidig prosjekt:

[Larvik 2022 Psykisk helse.pdf \(nkrf.no\)](#)

[Psykisk helse barn og unge i Gran kommune \(nkrf.no\)](#)

[Selbu 2021 unge utenfor arbeid og utdanning.pdf \(nkrf.no\)](#)

[Tonsberg 2021 Barnefattigdom like muligheter i oppveksten.pdf \(nkrf.no\)](#)

[Halden 2020 Barn i lavinntektsfamilier.pdf \(nkrf.no\)](#)

Sekretariatets vurderinger

Den alminnelige og mer intuitive forståelsen av begrepet «utenforskap» er bosatte personer som er uten tilknytning til arbeidsliv og utdanning. Når det gjelder ulike statistiske definisjoner av begrepet henvises det til denne artikkelen, spesielt avsnittet «Hvorfor er det forskjell på SSB og NAV sine tall på utenforskap»:

[18 prosent i yrkesaktiv alder er utenfor – SSB](#)

Årsaker til, og kjennetegn ved, utenforskap kan være både individuelle og strukturelle. Eksempel på et strukturelt forhold kan være at en kommune eller region har et lite variert arbeidstilbud. Enkeltpersoner tilknytning til arbeidsliv og utdanning kan naturlig nok endre seg over tid. Kommuner og regioner vil også normalt sett kunne ha både tilflytting og utflytting, som påvirker befolkningens sammensetning.

Fakta om kommunen:

[Kommunefakta – SSB](#)

Diagrammer bygget på SSB sin tabell 13563: Kommunefordelt arbeidsstyrkestatus – se appendiks 3.

[13563: Kommunefordelt arbeidsstyrkestatus \(inkl. NEET\) for personer 15 år og eldre, etter bosted, alder og innvandringskategori \(K\) 2008 - 2023. Statistikkbanken](#)

Oppsummering og avslutning

Temaet «utenforskap» vil prinsipielt sett kunne ha til dels sammensatte problemstillinger, og kan innrettes og avgrenses på forskjellige måter. Det er derfor behov for at kontrollutvalget diskuterer innholdet i et slikt forvaltningsprosjekt nærmere, gjerne over flere møter. Det antas å være formålstjenlig at Revisjon Midt-Norge gir innspill i prosessen.

Kontrollutvalget foretok gjennom sak 18/2024 [møte 06.12.2024] bestilling av et forvaltningsrevisjonsprosjekt knyttet til temaet «Informasjonssikkerhet og personvern». Leveringstidspunkt er i prosjektplanen satt til 15.11.2025. Det antas på denne bakgrunn å være lite aktuelt å foreta en konkret bestilling allerede på nåværende stadium.

Forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har diskutert innretningen av forvaltningsrevisjonsprosjektet «Utenforskap og psykisk helse» nærmere. Sekretariatet følger opp saken med bakgrunn i de signaler som fremkom.

Vedlegg –

1: Prosjektutviklingsnotat utarbeidet av Revisjon Midt-Norge [ettersendes]

Appendiks 1: Sak 07/2024 – Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Vedtak:

Kontrollutvalget har i møte 15.03.2024 og 14.06.2024 drøftet revisors risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens virksomhet, virksomheten i kommunens selskaper samt kommunens eierskap – og legger med basis i denne analysen frem følgende forslag til uprioritert plan for hhv. forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i valgperioden:

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON

Kommunens virksomhet

- Kommunens internkontrollarbeid
- IT-sikkerhet og personvern
- Utenforskap og psykisk helse

Virksomheten i kommunens selskaper

Foreslås nedprioritert av ressurs hensyn.

PLAN FOR EIERSKAPSKONTROLL

- Helgeland Kraft AS

Merknad:

Prosjektet kan være aktuelt å gjennomføre parallelt med andre eierkommuner.

--/--

Planene for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll skal vedtas av kommunestyres selv.

Kontrollutvalget ber om at kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden, slik at utvalget selv kan foreta de prioriteringer utvalget finner nødvendig for gjennomføring av forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Kommunestyrets delegeringsadgang fremgår av kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 tredje ledd.

Kontrollutvalgets forslag [innstilling] til kommunestyrevedtak er ut fra dette:

Kommunestyret slutter seg til kontrollutvalgets forslag til plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i valgperioden.

Kommunestyret delegerer til kontrollutvalget å gjøre endring i planene.

Appendiks 2: Utdrag av kommunelovens bestemmelser om FR & EK

§ 23-3. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan som viser på hvilke områder det skal gjennomføres forvaltningsrevisjoner. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet og virksomheten i kommunens eller fylkeskommunens selskaper. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

§ 23-4. Eierskapskontroll

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden, og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for hvilke eierskapskontroller som skal gjennomføres. Planen skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunens og fylkeskommunens eierskap. Hensikten med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å finne ut hvor det er størst behov for eierskapskontroll.

Planen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget selv. Kommunestyret og fylkestinget kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen.

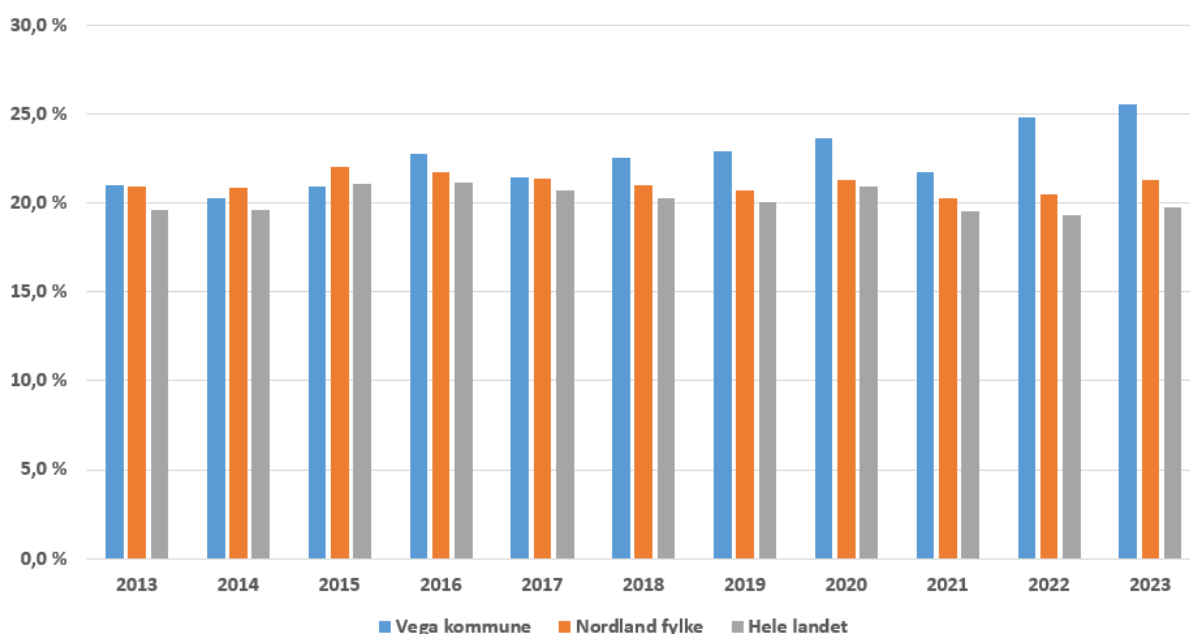
Appendiks 3: Diagrammer basert på tabell 13563 [SSB]

[13563: Kommunefordelt arbeidsstyrkestatus \(inkl. NEET\) for personer 15 år og eldre, etter bosted, alder og innvandringskategori \(K\) 2008 - 2023. Statistikkbanken](#)

I alt
 Sysselsatte
 Registrerte arbeidsledige
 Deltakere på arbeidsmarkedstiltak
 Under ordinær utdanning
 Mottakere av arbeidsavklaringspenger / uføretrygd
 Mottakere av AFP/alderspensjon
 Andre

Måleenhet
 Bosatte: personer
 Referansetid
 Bosatte: Uken som inneholder den 16. november
 Kilde: Statistisk sentralbyrå

Bosatte 20–66 år, ikke sysselsatte eller under ordinær utdanning

Bosatte 15–29 år, ikke sysselsatte eller under ordinær utdanning

